

FEESTWIJZER PARTYWISE

Leidraad voor een efficiënt alcohol- en drugbeleid in de horeca en de evenementensector

Inhoud

Colofon

Redactie
Jochen Schrooten (eindredactie)
Tina Van Havere

Copywriting
Frank Anthony

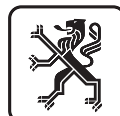
Lay-out
www.watf.be

Verantwoordelijke uitgever
Frieda Matthys, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
© 2007

Feedback
Peter Aertsen (CGG De Pont), Bart Clerckx (Ex-I Love Techno, Bleuflame), Filip De Sager (Drugcoördinator Stad Gent), Jan Desmet (preventiewerker stad Antwerpen), Tom Evenepoel (De DrugLijn), Mathias Kerckhof (FFWD, Kozzmozz), Ilse Lemahieu (CGG Delta), Eric Smout (5voor12), Rik Vandecaveye (K.C. Vooruit), Tijs Vandenbroucke (ID&T), CGGZ Primavera

VAD
Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw
Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
T 02 423 03 33 | F 02 423 03 34
vad@vad.be | www.vad.be | www.partywise.be

DE DRUGLIJN
078-15 10 20

Inleiding

Vlaanderen kent een bruisend uitgaansleven. Daar weet u als organisator van evenementen of als uitbater van mee te spreken. U weet vast ook dat er niet veel voor nodig is om een feest uit de hand te doen lopen. En dat alcohol en andere drugs in zo'n situatie dikwijls een nefaste rol spelen.

Daar gaat deze Feestwijzer over. Het is een praktische leidraad bij het uitstippelen van een efficiënt alcohol- en drugbeleid. Zonder opgeheven vingertje en met zin voor realisme.

Het gedrag van uw gasten of klanten hangt behalve van henzelf ook af van de ruimte waarin ze feesten. De locatie en de inrichting ervan worden op de volgende pagina's kritisch bekeken. Van een organisator of uitbater wordt verwacht dat hij de wetten en regels kent. Daarom vatten we de belangrijkste beknopt samen. Wat als zich onder uw ogen een drugincident voordoet? We zetten de do's-and-don'ts op een rijtje, zodat u precies weet hoe u in zo'n geval moet reageren. Met een duidelijke communicatie kunt u heel wat problemen met alcohol en andere drugs voorkomen. Een meer dan goede reden om deze brochure af te sluiten met kant-en-klare adviezen rond vorming en voorlichting.

U merkt het: deze Feestwijzer staat vol praktische tips waar u als organisator of uitbater direct mee aan de slag kunt. Een aantal daarvan kent u ongetwijfeld al, maar als het op veiligheid en gezondheid aankomt, kan het kleinste detail van belang zijn. Zeker als er gefeest wordt.

Eén opmerking nog: veel meer dan om richtlijnen en regels gaat het in deze Feestwijzer om tips die uw klanten ten goede komen. Ze passen stuk voor stuk binnen een voorbeeldige 'customer care'. Doe er uw voordeel mee!

Even voorstellen

Partywise is een initiatief van de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw (VAD). Die overkoepelt de meeste organisaties die in Vlaanderen rond deze thematiek werken. VAD wordt erkend en gesteund door de Vlaamse overheid.

Via Partywise promoot VAD gezond en veilig uitgaan. Spil van de campagne is de website www.partywise.be. Die wil in een voor jongeren herkenbare pictogrammentaal het dancepubliek sensibiliseren en informeren.

Met Feestwijzer richten we ons tot de professionals van de sector. Die kunnen met hun vragen over de uitwerking van een adequaat preventiebeleid geheel kosteloos terecht bij een preventiewerker. Adresgegevens vindt u op de vad-site. Neem gerust contact op!

Hoe creëert u een veilige uitgaanslocatie

Geen feest of evenement van enige omvang zonder veiligheidsplan. U bent er allicht beter mee vertrouwd dan u lief is, want het kost heel wat hoofdbrekens om zo'n sluitend plan op te maken. Neem alleen al de analyse van de risico's. Die variëren sterk naargelang de ruimte, het publiek en het type evenement. Het beste advies dat een beginnende organisator dan ook kan krijgen, is: profiteer van de knowhow van ervaren collega's en kies voor overleg met de veiligheidsdiensten.

Dit is er de plaats niet naar om een veiligheidsplan tot in de details uit te tekenen. Vanuit onze specifieke invalshoek hebben we hier vooral oog voor de alcohol- en druggebonden risico's. En natuurlijk voor de factoren die het gebruik van alcohol en drugs beïnvloeden.

Ieder genre zijn publiek
Wie een danceclub uitbaat, krijgt een ander publiek over de vloer dan de organisator van een folkfestival. Of hij dat nu wil of niet, de clubuitbater zal meer met illegale drugs te maken krijgen. Daar stelt hij zich best op in. Dat is heel goed mogelijk, want wie zijn pappenheimers kent, weet waaraan hij zich mag verwachten. Veel problemen kunnen ook vermeden worden door proactief maatregelen te nemen.

Een organisator of horecaondernemer kan om te beginnen zelf een positief uitgaansklimaat creëren. De inrichting van de feestlocatie speelt daar een belangrijke rol in. Hoe is de ruimte gedecoreerd en verlicht, welke sfeer hangt er, hoe zit het met het publiekscomfort – het lijkt allemaal weinig tastbaar maar de impact op het gedrag van de aanwezigen is onomstreden.

Daarnaast kunt u natuurlijk gerichte maatregelen nemen ter bevordering van de veiligheid en de gezondheid van uw publiek. Enkele concrete tips:

- **Overschrijd de maximale capaciteit niet**
  Hoeveel klanten en bezoekers u mag toelaten, hangt af van het gemeentelijk reglement. Dat verschilt sterk van gemeente tot gemeente. Specialisten gaan ervan uit dat één persoon op een fuif of concert 0,5 m^2 nodig heeft. Op een meerdaags evenement wordt dat 0,75 m^2.

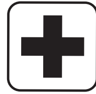
- **Controleer de 'crowd flow'**
  Het aantal in- en uitgaande personen kan mechanisch gecontroleerd of manueel geteld worden. Zorg ervoor dat dit gebeurt en hou desnoods een korte inkomstop als de toeloop te groot wordt.

- **Vermijd publieksconcentraties**
  Op elke plaats en op elk moment moet een vlotte doorgang van het publiek mogelijk blijven. Dat kan door de inplanting van typische knelpuntplaatsen als de inkom, de vestiaire, de bar en de toiletten over de hele locatie te spreiden. Vraag uw medewerkers om elke abnormale concentratie meteen te signaleren.

Wat u tegen uitdroging en oververhitting kunt doen

Wie urenlang in de hitte danst, loopt een risico op uitdroging en oververhitting. Dat risico verhoogt merkelijk als de danser tegelijk ook nog alcohol en energy drinks consumeert, of drugs als speed, cocaïne en XTC gebruikt. Vraag is nu: wat kunt u daar tegen doen?

Bij nader toezien heel wat. Want ook al hebt u weinig greep op het individuele gedrag van de feestvierders, u controleert wel de omgeving waarin ze feesten. Zo kunt u tegen uitdroging en oververhitting onder meer de volgende preventieve maatregelen nemen:

- **Zorg voor een goede klimaatregeling**
  Temperatuur, luchtvochtigheid en ventilatie bepalen samen het klimaat van een feestlocatie. Onderzoek wijst uit dat het risico op oververhitting drastisch toeneemt bij temperaturen boven de 27°C en een luchtvochtigheidsgraad hoger dan 85%. Ga dus niet boven die maxima en zorg voor een goede ventilatie. Het kan zeker geen kwaad om in de loop van de avond tijdelijk even de nooduitgangen open te zetten.

- **Voorzie een vestiaire of plaats lockers**
  Dansers moeten kledij kunnen uitspelen als ze het warm krijgen. Een goede vestiaireservice speelt daar op in. Laat toe dat de klant voor dezelfde prijs meerdere kledingstukken in bewaring geeft of plaats lockers waar de feestgangers vrij spullen kunnen insteken en uitnemen.

- **Schenk en promoot alcoholvrije dranken**
  Wie onvoldoende drinkt, droogt snel uit. Zeker dansers moeten regelmatig drinken. Maar dan wel niet-alcoholische dranken, want wie alcohol drinkt, droogt nóg sneller uit. Alcohol heeft immers – net als energy drinks – een vochtafdrijvend effect. Stimuleer uw gasten dan ook om hun vochtbalans op peil te houden en bied een ruim assortiment niet-alcoholische dranken aan tegen democratische prijzen. Naast water zijn vooral softdrinks en isotone sportdranken als Aquarius, AA-drink e.a. ideale dorstlessers.

- **Bied gratis water aan**
  Gratis water verstrekken leidt niet per se tot inkomensverlies. 'I love techno' zag zijn omzet verder stijgen in het jaar dat het voor het eerst gratis water uitdeelde. Dat kan via waterfonteintjes in de sanitaire ruimtes, met bemande waterstanden of door gratis water te schenken aan de bar. Denk eraan dat u in dat geval ook een bordje met 'gratis water' ophangt.

- **Richt een 'chill out'-ruimte in**
  Dansers moeten af en toe kunnen afkoelen. Zorg ervoor dat ze dat in alle rust kunnen doen. In een goede chill out is het koeler dan op de dansvloer en klinkt de muziek zachter en trager. In comfortabele zetels kunnen de feestgangers op adem komen, relaxen en bijpraten.

De huidige wetgeving rond alcohol en drugs

Inbreuken tegen de wetgeving op alcohol en drugs hebben niet alleen gevolgen voor de directe overtreders. Een concertpromotor kan immers aansprakelijk gesteld worden voor het ongeval dat een dronken klant op weg naar huis veroorzaakt. En de burgemeester kan een club of café voor 6 maanden sluiten als hij overtredingen op de drugswet vaststelt. Bovenop de financiële gevolgen brengt dit onherstelbare schade toe aan uw imago. Meer dan goede redenen dus om de wetgeving ter zake onder de loep te nemen.

De wetgeving rond alcohol
De wet van 15 december 2005 maakt het voor een toekomstige uitbater of organisator een stuk eenvoudiger om een zaak te openen en een alcoholvergunning te bekomen. Een aanvraag indienen bij de lokale gemeente volstaat. Die levert na een positieve evaluatie de vereiste vergunningen af.

Uiteraard brengt zo'n vergunning ook bepaalde verantwoordelijkheden mee. De belangrijkste kort samengevat:

- **Alcohol en jongeren**
  U mag geen alcoholhoudende dranken aanbieden, schenken of verkopen aan jongeren onder de 16 jaar. Voor sterke drank (alcopops als Bacardi Breezer® inbegrepen) ligt de leeftijdsgrens op 18 jaar. En verder mag u geen alcohol verstrekken aan iemand die kennelijk in staat van dronkenschap verkeert.

- **'Openbare dronkenschap'**
  Dit is een strafbaar feit. De term geldt voor iemand die zich op een openbare plaats bevindt en onder invloed van alcohol niet langer in staat is om zichzelf te beheersen. Als u alcohol schenkt, bent u verplicht om de betreffende wettekst op een duidelijk zichtbare plaats uit te hangen.

- **Alcohol en verkeer**
  De wet bepaalt dat een automobilist, motorrijder of fietser een strafbaar feit pleegt als hij meer dan 0,5 promille alcohol in het bloed heeft. Vanaf 0,8 promille wordt de strafmaat zwaarder. Als u een zichtbaar dronken klant alcohol verstrekt en die persoon veroorzaakt achteraf een ongeval, dan kunt u daarvoor mee aansprakelijk gesteld worden. Als u hem in dezelfde situatie drank weigert, gaat u uiteraard vrijuit.

De wetgeving rond drugs
Sinds de drugwet van 2 juni 2003 maakt de wetgever onderscheid tussen cannabis en andere illegale drugs. Let wel, cannabis blijft illegaal. Zowel voor minder- als voor meerderjarigen. Wel is het zo dat voor meerderjarigen de laagste vervolgingsprioriteit geldt.

In de praktijk komt de situatie vandaag hierop neer:

- **Cannabis en minderjarigen**
  Voor minderjarigen blijft cannabis onder alle omstandigheden verboden. Als een jongere onder 18 betrapt wordt, verwittigt de politie de ouders en wordt een proces-verbaal opgesteld en overgemaakt aan het parket.

- **Cannabis en meerderjarigen**
  Een meerderjarige die cannabis op zak heeft voor persoonlijk gebruik (maximaal 3 gram en 1 plant) zal in de praktijk alleen vervolgd worden als dit bezit gepaard gaat met verzwarende omstandigheden of met verstoring van de openbare orde. Bijvoorbeeld als hij dealt of gebruikt in aanwezigheid van minderjarigen.

- **Algemeen verbod op partydrugs**
  Zowel het bezit als de productie, de invoer en de aan- en verkoop van populaire partydrugs als XTC, GHB, cocaïne of speed is bij wet verboden. Bij een inval of controle neemt de politie alle drugs in beslag en stelt ze een proces-verbaal op. Dat wordt doorgestuurd naar het parket. In dit verband is het goed om weten dat de burgemeester bevoegd is om uw zaak voor een periode van maximaal 6 maanden te sluiten. En bij de vaststelling van nieuwe feiten kan die maatregel verlengd worden.

Wilt u meer gedetailleerde informatie of blijft u graag op de hoogte van de recente wet- en regelgeving rond alcohol en drugs? Surf dan naar de VAD-website:
www.vad.be/alcohol_drugs/wetgeving/illegale_drugs/index.html

Do's-and-don'ts bij de toegangscontrole

Een efficiënte toegangscontrole voorkomt problemen en verhoogt de veiligheid van uw klanten en bezoekers. Dit op voorwaarde dat het volgens de regels van de kunst gebeurt en met respect voor de op dit vlak erg strenge wetgeving. Die is vastgelegd in de 'private veiligheidswet' van 10 april 1990. Gedetailleerde informatie hierover vindt u op www.vigilis.be, de officiële website van de federale overheid over dit thema. Hierna zetten we de belangrijkste do's-and-don'ts op een rijtje.

Professionals of vrijwilligers
Als promotor of uitbater mag u zowel een beroep doen op een professionele bewakingsdienst als op vrijwilligers. Een combinatie van beide kan ook en een mix van beide geslachten is zelfs een must, want mannen mogen alleen door mannen gecontroleerd worden en vrouwen alleen door vrouwen. Van belang is verder herkenbare kledij en een leesbare naambadge. En misschien nog het belangrijkste: het deur- en veiligheidspersoneel moet, net als de andere medewerkers, heel precies de limieten van zijn opdracht kennen.

Strenge beperkingen
Bewakingspersoneel mag alleen controles uitvoeren aan de ingang, en dit niet systematisch en alleen onder deze strikte voorwaarden:

- Veiligheid is het enige wettelijke doel van een toegangscontrole. Een uitbater of organisator mag dus niet controleren of iemand al dan niet drugs binnenbrengt.

- Kledij of handbagage mag alleen aan de ingang gecontroleerd worden en enkel bij personen waarvan vermoed wordt dat ze een wapen of gevaarlijk voorwerp dragen.

- Lichaamscontrole blijft beperkt tot een oppervlakkig aftasten van de kledij. Mannen controleren mannen en vrouwen vrouwen. Bij controle van handtas of bagage moet de eigenaar zelf zijn tas leegmaken en de inhoud aan de bewakingsagent tonen.

- Niemand mag tot controle gedwongen worden. Wie zich niet wil laten controleren, mag wel de toegang ontzegd worden.

Alle controles die niet aan deze voorwaarden voldoen, zijn bij wet verboden. Dus zelfs als iemand u daartoe de toestemming geeft, mag u niet onderzoeken of hij drugs bij zich heeft. Alleen de politie is daartoe bevoegd. Als tijdens een controle bij toeval illegale drugs ontdekt worden, mag de bewaker in afwachting van de komst van de politie de gecontroleerde staande houden. Hierbij mag hij geen geweld gebruiken.

Wanneer mag u iemand de toegang weigeren?
Wie een wapen of gevaarlijk voorwerp bezit en wie zich tegen elke controle verzet, mag de toegang tot de zaal of het evenement ontzegd worden. Hetzelfde geldt voor personen die duidelijk onder invloed zijn van alcohol of drugs. Wie ondanks die weigering toch binnengeraakt, mag u alleen verzoeken om op te stappen. Dwang of geweld is ook hier uit den boze.

Verder moet het veiligheidspersoneel er op toezien dat het niet op een directe of indirecte manier discriminerend optreedt. Een bewaker mag iemand de toegang weigeren omdat hij geen geldig inkomticket heeft of (als het écht om een niet publiek toegankelijke gelegenheid gaat) hij geen lid is van een privéclub, maar niet omdat hij een vreemde taal spreekt of om welke andere discriminerende reden dan ook.

Bouwstenen voor een actief veiligheidsbeleid

Met de toegangscontrole is de eerste stap naar een actief veiligheidsbeleid gezet. Daarna is het zaak om via goed management en een permanent toezicht in en rond de locatie de controle te behouden en wangedrag te vermijden. Eenvoudige maatregelen en duidelijke afspraken geven daarbij dikwijls de beste resultaten.

Een doordacht barbeleid als dam tegen drankmisbruik
Alcoholmisbruik veroorzaakt de meeste problemen in het uitgaansleven. Een eerste stap om dit tegen te gaan ligt in het aanbod van een aantrekkelijk assortiment niet-alcoholische dranken en alcoholvrije cocktails. Ook via het prijsbeleid kunt u dronkenschap ontmoedigen door dranken duurder te maken naarmate hun alcoholpercentage stijgt. Denk ook kritisch na over happy hours, zuipkaarten, gratis vaten e.a. Die zetten uw gasten aan om veel en snel te drinken, wat de problemen exponentieel vergroot.

Eerst afkoelen, daarna sluiten
Wie met een vast sluitingsuur werkt, heeft er alle belang bij om dit duidelijk te afficheren. Door eerst de bar te sluiten en daarna het feest nog even te laten doorgaan, zorgt u voor een ‘cooling down’. De feestgangers krijgen de tijd om terug met de voeten op de grond te komen, vatten gespreid de terugtocht aan en veroorzaken zo minder buurtoverlast. Voor dat laatste kunt u ook aandacht vragen door bijvoorbeeld aan de uitgang lolly’s uit te delen met een boodschap als ‘wees stil, denk aan de buren’.

De weg naar een veilige thuiskomst
Als reactie op de vele weekendongevallen zagen tal van initiatieven het licht. Als uitbater of organisator kunt u uw steentje bijdragen. Bijvoorbeeld door een beroep te doen op de BOB-campagne of door samen te werken met Responsible Young Drivers (RYD) of Drive Up Safety! (DUS!). Ook met de lokale overheid valt allicht te praten over het inleggen van feestbussen of over de organisatie van een nachtelijk vervoernetwerk.

Toezicht in en rond de locatie
Om tijdig op conflictsituaties te anticiperen is het van vitaal belang dat u permanent het overzicht op het gebeuren bewaart. Dit geldt zowel voor de binnenruimtes als voor de terreinen in de directe omgeving van het gebouw of het podium. Alert personeel kan hier heel wat problemen en overlast met de buurt voorkomen. Zorg ervoor dat iedereen precies weet wat hij in standaardsituaties moet doen en reageer snel, kordaat en correct. Denk erom dat alleen de politie bevoegd is om buiten op te treden en maak daar met hen op voorhand goede afspraken over.

Grenzen stellen en omgaan met agressie
Wordt u regelmatig geconfronteerd met agressie? Overweeg dan om enkele van uw medewerkers naar de opleiding ‘omgaan met agressie’ te sturen. Deze halfdaagse cursus wordt o.a. georganiseerd door ‘Cosman training’. Uiteraard kunt u met dit probleem ook terecht bij een lokale of regionale preventiewerker. Die leert u en uw medewerkers graag hoe u aan de toog grenzen kunt stellen en hoe u een verzoek kunt weigeren.

Ingrijpen bij medische problemen en drugincidenten

Een alcohol- en druggebonden gezondheidsprobleem kan altijd en overal opduiken. Niet zelden breekt daarbij paniek uit. Dat kunt u voorkomen door vooraf de juiste scenario’s uit te tekenen en preventieve maatregelen te nemen. Die zullen verschillen naargelang u een zaaluitbater of een concertorganisator bent, maar in beide gevallen is het van essentieel belang dat u uw verantwoordelijkheid opneemt.

Een EHBO-post of niet?
Deze beslissing neemt u na een risicoanalyse in overleg met de burgemeester, de hulpdiensten en de plaatselijke drugpreventiewerker. Criteria daarbij zijn het type evenement, het muziekgenre en het verwachte publiek. Enkele richtlijnen:

- Vanaf 750 bezoekers doet u best een beroep op de deskundigheid van het Rode Kruis, het Vlaamse Kruis of een medische post.
- Vanaf 2000 personen is de lokale burgemeester bevoegd. Hij beslist hoeveel en welke medische middelen worden ingezet.
- Net als de burgemeester kunt u zich laten adviseren door de Provinciale Commissies voor Dringende Medische Hulpverlening.

In en rond de EHBO-post
Een aanvraag voor een EHBO-post dient u 10 weken op voorhand in bij de plaatselijke afdeling van een van de kruisverenigingen. Hou er rekening mee dat er meer komt bij kijken dan op het eerste gezicht lijkt. Een checklist:

- Installeer de hulppost op een rustige, goed bereikbare plaats en zorg voor een duidelijke signalisatie.
- Vertel de feest- of concertgangers via uw website en via flyers en affiches wat ze in noodsituaties moeten doen. Inspiratie daarvoor vindt u op www.partywise.be.
- Zorg ervoor dat alle medewerkers de procedure van een correcte ambulancemelding kennen en duid één persoon aan die intussen de eerste zorgen kan toedienen.
- Spreek af wie eventuele slachtoffers naar het ziekenhuis voert, wie de identiteit van de patiënt noteert en wie zijn vrienden en familie op de hoogte brengt.

Signalen herkennen en meteen reageren
Bij acute gezondheidsproblemen hangt het leven van de patiënt soms af van de alerte reactie van de omgeving. Medewerkers die tot en met in donkere hoekjes toezicht houden, merken dikwijls als eerste op dat er iets fout loopt. Maak goede afspraken zodat er snel en correct gereageerd wordt. Bijvoorbeeld door het slachtoffer in een stabiele zijligging te leggen of door zijn luchtwegen vrij te maken. Een persoon onder invloed buiten zetten, is geen goed idee. Zeker niet bij grote temperatuurverschillen.

Tijdig de hulpdiensten waarschuwen
Waarschuw bij noodsituaties altijd de medische hulpdiensten. In België gaat dat het snelst via het nummer 100 en in de meeste andere Europese landen via het nummer 112. Beide nummers kunt u via elk willekeurig telefoontoestel gratis bellen. Hang bij uw vast telefoontoestel een informatiefiche op waarop staat wat de oproeper bij noodgevallen zeker moet vermelden: wat is er gebeurd, wie zijn de slachtoffers en in welke toestand bevinden ze zich, waar worden de hulpdiensten verwacht?

Uw eigen EHBO-medewerker
Het is veilig en handig om een EHBO-specialist in uw team te hebben. Het Rode Kruis organiseert regelmatig cursussen voor vrijwilligers. Voor een vorming EHBDu (Eerste Hulp Bij Drugsincidenten in het uitgaansleven) kunt u terecht bij de plaatselijke drugpreventiewerker. Neem gerust contact op.

Over het belang van perceptie en communicatie

Staat u achter de ideeën en standpunten die in Feestwijzer naar voren worden gebracht? Dat is mooi, maar daarmee bent u er nog niet. Zelfs als u de voorgestelde maatregelen in de praktijk omzet, bent u nog maar halfweg. U moet immers ook uw klanten en uw medewerkers overtuigen. En misschien moet u zelfs nog vooroordelen uit de weg ruimen en het beeld dat uw omgeving van u heeft bijsturen. Dat lukt alleen als u consequent en overtuigend communiceert.

Toon uw omgeving dat het u ernst is
Neem bijvoorbeeld uw relatie met de buurt, de lokale overheid, de politie en de medische diensten. Weten deze partners welke stappen u ondernomen hebt om veilig feestgedrag te promoten? Misschien is de tijd rijp voor een open gesprek waarin iedereen zijn zeg kan doen. Overweeg om alle verantwoordelijken rond de tafel uit te nodigen. Dat is de beste manier om misverstanden uit de weg te ruimen en begrip te vragen voor uw situatie.

Informeer en sensibiliseer uw publiek
Als verantwoordelijke uitbater of organisator hebt u het recht om de regels van het spel te bepalen. Door die duidelijk te communiceren dwingt u respect af. Ook bij jongeren die graag hun grenzen aftasten en zich daarbij te buiten gaan aan alcohol en drugs. Dat ze weten waar u voor staat, is alvast een begin.

Onderschat uw invloed niet. Jongeren komen naar uw zaak of evenement omdat wat daar gebeurt, aansluit bij hun leefwereld. In feite zit u in een ideale positie om op een geloofwaardige manier preventieboodschappen te verspreiden en aandacht te vragen voor veilig en gezond uitgaan. Hier alvast enkele concrete suggesties:

- Verspreid positieve preventieboodschappen via uw website en druk slagzinnen als ‘stay cool’, ‘drink voldoende water’ en ‘chill out’ op tickets, stickers en posters.
- Geef voorbereidende tips rond aangepaste kledij, het openbaar vervoer, gezond uitgaan, enzovoort. Verwijs daarbij naar websites als www.partywise.be.

- Hang ter plaatse posters uit, verspreid flyers en installeer eventueel een infostand op een rustige plek, bijvoorbeeld in de chill out.

- Projecteer tussendoor een van de Partywise-videoclips. Deze clips kunt u, samen met ander Partywise-materiaal opvragen bij Jochen Schrooten op het nummer 02 423 03 54 of via een e-mail naar partywise@druglijn.be.

- Vraag langs dezelfde weg informatie op uit het Early Warning System (EWS). Dit systeem waarschuwt de sector voor gevaarlijke drugs die op dat moment circuleren, geeft preventietips, en ontwikkelt en verspreidt posters voor het uitgaanspubliek.

- Communiceer de gegevens van de organisaties waar feestvierders terecht kunnen met hun vragen en problemen. Naast www.partywise.be zijn dat onder andere de DrugLijn (078-15 10 20), www.druglijn.be en www.vitalsounds.be.

- Merk op dat deze boodschappen aan kracht winnen als u ze ondersteunt met concrete maatregelen als gratis waterverstrekking, de inrichting van een ‘chill-out’-ruimte, de aanwezigheid van een EHBO-post, enzovoort.

Geef zelf het goede voorbeeld
Het heeft weinig zin om stelling te nemen tegen alcohol- en drugmisbruik als u of mensen van uw team tijdens de werkuren zelf drinken of drugs gebruiken. Maak hierover dus ondubbelzinnige afspraken en zorg ervoor dat uw medewerkers de belangrijkste wetten en regels kennen. Dat schept duidelijkheid en maakt het makkelijker om grenzen te stellen en die te laten respecteren. Als iedereen merkt dat een dronken klant geen alcohol meer krijgt, zal dit door het publiek snel aanvaard worden en wordt het werk van het barpersoneel een stuk eenvoudiger.

Slotbeschouwing
Alcohol- en drugpreventie is een werk van lange adem. Het zou naïef zijn om te verwachten dat feestvierders hun gedrag aanpassen omdat ze ergens een poster met een preventieboodschap zien hangen. Preventie werkt pas als het omkaderd wordt door een breder beleid. Als u dit als een project op lange termijn bekijkt, zult u na verloop van tijd zeker resultaten boeken. Neem dus rustig uw tijd en aarzel niet om gratis een beroep te doen op de deskundigheid van een preventiewerker. En vergeet niet: als het op het voorkomen van gezondheids- en veiligheidsproblemen aankomt, speelt u een sleutelrol!

Checklist

Op de voorgaande pagina’s staan letterlijk tientallen tips die u als organisator of uitbater helpen bij het uitstippelen van een efficiënt alcohol- en drugbeleid. De belangrijkste vindt u hierna samengevat in een handige checklist.

Hoe creëert u een veilige uitgaanslocatie
- ☐ Kies een aan het publiek en het evenement aangepaste locatie.
- ☐ Werk nauw samen met de politie, de gemeentelijke overheid en de jeugd- en/of preventiedienst.
- ☐ Zorg voor een positieve sfeer door een aangepaste inrichting, decoratie en verlichting.
- ☐ Bereken hoeveel mensen er binnen mogen en overschrijd nooit de maximale capaciteit.
- ☐ Controleer regelmatig de ‘crowd flow’.
- ☐ Vermijd publieksconcentraties en knelpuntplaatsen die een vlotte doorgang belemmeren.

Wat u tegen uitdroging en oververhitting kunt doen
- ☐ Zorg voor een goede klimaatregeling. Let erop dat de temperatuur niet boven de 27°C komt en de luchtvochtigheid niet boven de 85%.
- ☐ Voorzie een vlot toegankelijke vestiaire of plaats lockers.
- ☐ Schenk en promoot alcoholvrije dranken.
- ☐ Bied gratis water aan.
- ☐ Richt een ‘chill out’-ruimte in.

De huidige wetgeving rond alcohol en drugs
- ☐ Vraag tijdig een vergunning aan voor het schenken van alcoholische dranken.
- ☐ Geef nooit alcohol aan jongeren onder de 16 en schenk geen sterkedrank aan personen beneden de 18 jaar.
- ☐ Hang de wettekst over ‘openbare dronkenschap’ uit op een duidelijk zichtbare plaats.
- ☐ Verstrek nooit alcohol aan een dronken klant.
- ☐ Treed kordaat op tegen de verkoop en het gebruik van cannabis en partydrugs. Verwittig bij problemen onmiddellijk de politie.

Do's-and-don'ts bij de toegangscontrole

- ☐ Hou u strikt aan de regels vastgelegd in de 'private veiligheidswet' en zorg ervoor dat uw medewerkers die kennen.
- ☐ Werk voor uw persoonscontrole naar keuze met een erkende bewakingsfirma en/of met vrijwilligers.
- ☐ Controleer alleen aan de ingang, en dit alleen met het oog op de veiligheid.
- ☐ Controleer niet op drugsbezit, dat is verboden.
- ☐ Beperk lichaamscontrole tot oppervlakkig aftasten. Mannen controleren mannen en vrouwen controleren vrouwen.
- ☐ Weiger de toegang aan wie elke controle weigert, aan de bezitters van een wapen en aan personen die onder invloed zijn van alcohol of drugs.
- ☐ Weiger niemand de toegang op grond van discriminatie.
- ☐ Gebruik nooit geweld. Verwittig indien nodig de politie.

Bouwstenen voor een actief veiligheidsbeleid

- ☐ Werk een actief barbeleid uit tegen dronkenschap en drankmisbruik.
- ☐ Communiceer dat beleid aan uw medewerkers én aan uw klanten.
- ☐ Sta kritisch tegenover zuipkaarten, happy hours e.a. gratis vaten.
- ☐ Maak niet-alcoholische dranken goedkoper dan alcoholische.
- ☐ Voorzie een 'cooling down'-periode bij het sluiten van de bar.
- ☐ Werk maatregelen uit ter bevordering van een veilige thuiskomst.
- ☐ Hou toezicht in en rond de locatie en maak hierover afspraken met de politie.
- ☐ Stel duidelijke grenzen en doe eventueel een beroep op een preventiewerker.

Ingrijpen bij medische problemen en drugincidenten

- ☐ Beslis na een risicoanalyse of het zinvol is om een EHBO-post te installeren.
- ☐ Communiceer duidelijk over die hulppost en zorg voor een goede signalisatie.
- ☐ Benoem een EHBO-verantwoordelijke en zorg ervoor dat iedereen weet wie dat is en hoe hij snel bereikt kan worden.
- ☐ Werk een vaste procedure uit rond de waarschuwing van de hulpdiensten en maak afspraken over het transport naar het ziekenhuis.
- ☐ Zorg ervoor dat minstens één medewerker de eerste zorgen kan toedienen. Schrijf hem of haar in voor een EHBO- en een EHBDu-opleiding.

Over het belang van perceptie en communicatie

- ☐ Communiceer eerlijk en open met de buurt, de overheid en de politie.
- ☐ Informeer uw publiek, stel grenzen en maak duidelijk dat het u ernst is.
- ☐ Verspreid positieve preventieboodschappen en geef concrete tips over veilig en gezond uitgaan.
- ☐ Kies voor communicatiemiddelen die jongeren aanspreken: affiches, de Partywise-videoclip, stickers, lichtkranten, enz.
- ☐ Wees geduldig en realistisch en geef samen met uw medewerkers het goede voorbeeld.
- ☐ Doe voor de uitwerking van een efficiënt beleid een beroep op de knowhow en de ervaring van een preventiewerker.

Regionale preventiewerkers

Om een Vlaams preventiebeleid te realiseren kan VAD een beroep doen op verschillende partners. Op regionaal vlak is er een twintigtal preventiewerkers alcohol en drugs actief in tien Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG). Adresgegevens vindt u op de vad-site.

Links

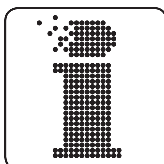

www.vad.be
VAD, de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw, overkoepelt het merendeel van de Vlaamse organisaties die werken rond alcohol, illegale drugs, psychoactieve medicatie en gokken. VAD wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid.

www.partywise.be

Partywise is een informatie- en sensibiliseringsproject over veilig & verstandig uitgaan, bedoeld voor zowel het uitgaanspubliek als clubuitbaters en promotoren van events. Partywise staat voor nuttige tips, gebracht in een universeel herkenbare pictogrammentaal. Spil van het project is www.partywise.be. Sinds november 2007 bevat de site een interactief luik – Partyfriends – dat focust op 'uitgaan & vrienden'. Keep an i on your friends!

De DrugLijn

Voor alle informatie- en hulpvragen over drank, drugs, pillen en gokken.

Via telefoon: 078 15 10 20

DE DRUGLIJN
078-15 10 20

Voor een anoniem, objectief en vertrouwelijk gesprek. De telefonisten zitten klaar om naar uw verhaal te luisteren, concrete informatie en/of een eerste advies te geven. Ze weten ook waar u in uw eigen buurt terechtkunt voor drughulp of -preventie.

- ma-vr 10u tot 20u | vanaf een vast toestel belt u aan voordeeltarief

Via www.druglijn.be

Op deze site vindt u meer dan tweehonderd pagina's informatie over drank, drugs, pillen en gokken, én over de DrugLijn zelf. Anoniem een vraag mailen kan ook via www.druglijn.be/contact.

- 24u/24u | uw mail wordt binnen 5 werkdagen beantwoord

www.bekijkheteensnuchter.be

Onder de noemer '*Alcohol. Bekijk het eens nuchter*' (www.bekijkheteensnuchter.be) zijn verschillende campagnes ontwikkeld. Elke campagne richt zich tot een specifieke doelgroep:

- *A Cool World*, voor 10- tot 15-jarigen
- *Gratis Drank*, voor 16- tot 25-jarigen
- *Boodschap in een fles*, voor volwassenen
- *Als je ouders drinken…*, voor kinderen van ouders met een alcoholprobleem
- *Als je partner drinkt…*, voor partners van probleemdrinkers
- ***Feest!*, voor feestvierders en feestorganisatoren, in het bijzonder steden en gemeenten**

